

*

Нема, нема вже владаря грізного,
нема помічника в тяжкій потребі,
нема того, що світ створив з нічого,—
бога на небі!

Погас вже незгорючий корч терновий,
зламався жезл, що бездну морську махом
ділив, і всепотужний трон Єгови
розпався прахом.

Розвіялась небес його пишнота,
і зорі вже не перли в його шаті,
і сонце вже не лампа щирозолота
в його палаті.

Земля вже тож не ніг його піdnіжжє,
і громи не його гріznі післанці,
не він щодня ллє дивне, вічно свіже
сяєво вранці.

І чоловік вже не ліп'янка з глини,
котру його лих дух держав при житні,
затрута зроду краплею трутизни
з батька провини.

Не знов він щастя в раю первозданнім,
не кушав плоду з дерева живого
ані згрішив заказаним пізнанням
доброго й злого.

І не зступав його спасать від смерті
месія, божий син у людськім тілі,
не бог вмирав, на древі розпростертій
за речі смілі.

Все те лиш сон був, помилка кровава,
твір недоумства твого, чоловіче!
Прокинься! Вже зоря встає яскрава,
вже ніч утіче!

Прокинься! Час на власні ноги стати
і бачити себе самим собою,
час свою велич і слабість піznати
ясно, в спокою.

Пізнай, що досі сам творив ти бога
і за свій твір лив кров, приймав тортури,
і пеклом був твій земний біль-тривога,
стоси і мури.

Пізнай, що й рай лиш в сій можливий житні,
що, сли го тут не насадиш, в могилі
ждать дарма,— для життя бо серед гнилі
нема отчизни.

Пізнай, що ніт тобі над тебе власти!
Пізнай, що в тобі лиш твоя надія!
Знай, що лиш сам себе ти можеш спасти,
ти — твій месія.

Глянь, зеленіє чудно житні древо,
для всіх уже знання достигли плоди.
Встань, людськості, природи королево!
День, день надходить!

Із раю, насадженого тобою,
не прожене тебе ніхто з неславов:
ні ангел із шаблюков огняною,
ніг бог, ні диявол.